

**Ақтөбе облысының білім басқармасы
Алға ауданының білім бөлімі
№4 «Балбөбек» бөбекжай балабақшасы**

**«Өнерлі екен он саусақ» атты
ортаңғы топ балаларына арналған
БАҒДАРЛАМА**

Алға, 2024 жыл

Ақтөбе облысының білім басқармасы
Алға ауданының білім бөлімінің эксперттік
кеңесінде бекітілді.

Хаттама № 1 «01» 09 2024 жыл
Н.Қ. Уразғалиева Алға ауданының
білім бөлімінің әдіскері

Құрастырған: Г. Б. Бесайдарова №4 Балбөбек бөбекжай
балабақшасының тәрбиешісі,
педагог-модератор

Пікір жазғандар: Т. Сержанова №4 Балбөбек бөбекжай
балабақшасының тәрбиешісі педагог-сарапшы
Б. Демесинова №4 Балбөбек бөбекжай
балабақшасының тәрбиешісі педагог-зерттеуші

Ұсынылған бағдарлама балабақша топтарының жас ерекшеліктеріне қарай
құрастырылған. Бағдарламадағы тапсырмалар триздік, дәстүрден тыс әдіс
арқылы баланың эстетикалық, шығармашылық қабілеттерін
калыптастыруға, ой-қиялын, фантазиясын дамытуға, іздену белсенділігін
арттыруға бағытталған.

Түсінік хат

Дәстүрден тыс әдіс арқылы сурет салу, мүсіндеу, қол еңбегі
бүлдіршін-дердің ең сүйікті ісі де болады. Өйткені, бояу әлеміне ену, оны
қолмен ұстап, сезіну арқылы салынған дүние – балалардың танымдық
деңгейін ғана емес, сонымен бірге қоршаған ортаға деген
қызығушылығын да арттырады. Сондықтан болар, дәстүрден тыс әдіс
арқылы бейнелеу:

-баланың	психикасына	(эмоционалдық	жағдайына);
-логикалық	ойлау		қабілетіне;
-саусак	моторикасының		дамуына;
-қағаз	бетіне	бағдарлай	білуді;
-көзбен	көріп,	мөлшерлей	білуді;
-эстетикалық	талғамының	қалыптасуына	зор ықпал етеді.

Жалпы, мектепке дейінгі мекемелердегі бейнелеу өнерінің,
мүсіндеудің, табиғи материалдармен жұмыс жасаудың шығармашылық
қабілеттерін шыңдауда балалар үшін маңызы зор. Өз түсінгенін бұқпасыз,
боямасыз жеткізетін жеткіншектің бояу арқылы бағдарлауында
тәрбиешінің орны ерекше. Сондықтан да, өзімнің шығармашылық
жұмысымның арқауы ретінде осы дәстүрден тыс әдіс арқылы сурет
салуды, мүсіндеуді, қол еңбегін алуды жөн көрдік. Аптасына бір рет
өткізілетін бұл іс-әрекеттер балалардың қиялын, ой-өрісін дамытады,
шығармашылыққа жетелейді.

Шығармашылық жұмысымның өзектілігіне келер болсақ: Бала
қиялына ерік беру арқылы оның ішкі сезімін, жан дүниесін бағдарлау,
нәтижеге жетер жолдағы тиянақтылық пен іскерлік дағдысын дамыту.
Шығармашылық жұмысымның өзектілігі: Бала қиялына ерік беру арқылы
оның ішкі сезімін, жан дүниесін бағдарлау, нәтижеге жетер жолдағы
тиянақтылық пен іскерлік дағдысын дамыту.

ПІКІР

«Өнерлі екен он саусақ» бағдарламасы балаларды дәстүрден тыс әдіс арқылы сурет салуға, мүсіндеуге, жапсыруға, табиғи материалдарды қолданып өз шығармашылық қабілеттерін дамытып, жасаған жұмыстары туралы әңгімелей білуге үйретеді.

Бейнелеу өнері шығармаларын жақсы дәрежеде қабылдау үшін, бала өнердің өзінің бейнелеу тілін түсінетін дамыған қабілет болуы қажет. Өнер қабылдау балада арнайы үйренуді қажет етеді. Осы бағдарлама арқылы сол жетістікке жетуге болады.

Ұсынылып отырған «Өнерлі екен он саусақ» ортаңғы тобына арналған арнаулы курс бағдарламасы балалардың іскерлік қабілеттерін дамытуға, эстетикалық талғамдарын арттыруға, бейнелеу өнеріне деген сүйіспеншіліктерін оятуға тәрбиелейтін бірден бір себепші бағдарлама.

Ортаңғы тобындағы балалардың осы бағдарлама арқылы шығармашылық қабілеттерін дамыту үшін оқып үйретудің сан алуан әдістері және ең алдымен балалар дербестігі, белсенділігі, өмір құбылысын көркемдік тұрғысынан қабылдауы көзделген. Оның негізіне әсемдікке эмоция білдіру жатады. Бала әрқашанда табиғаттағы, заттық дүниедегі, өнердегі әсемдікке, адамдардың мейірбан сезіміне үн қосады. Мұның өзіне сәбидің басынан кешкен қуанышының, талпынысының, толғанысының маңызы зор. Бұл бағдарлама балалардың жас ерекшелігіне сай, өте ықшам, әрі үлкен талғаммен жазылған.

«Өнерлі екен он саусақ» бағдарламасы ортаңғы тобына құрылған, аптасына 1 сағат. Барлық сағат саны-36.

Бағдарлама тақырыптары ашылған, мақсат-міндеттері қойылған.

Мақсаты:

Мектеп жасына дейінгі балалардың шығармашылық ойлау қабілетін, мәдениетін дамыту. Шығармашылық іскерліктері мен эстетикалық талғамын қалыптастыру.

Міндеттері:

Балалардың шығармашылық қабілеттерін шыңдап, бір затты әр қырынан көре білулеріне, жасаған жұмыстарын талдауға, өз ойларын жеткізе білулеріне машықтандыру.

Бейнелеу өнеріне қажетті негізгі техникалық дағдыларды меңгерту.

Саусақ моторикасының дамуына, эстетикалық талғамының қалыптасуына ықпал ету.

Сурет өнеріне деген қызығушылықтарын арттыру.

Бастаған істі аяғына жеткізуге, шыдамдылыққа, ұқыптылыққа тәрбиелей отырып, рухани – адамгершілік қасиетін дамыған жеке тұлғаны қалыптастыру.

p/c	Тақырыбы	Міндеттері	Сағат саны
1	Ұшак.	Қағаздың түрлерімен таныстыру, қағаздан бүктеу әдісін түсіндіріп, дайындау.	1
2	Ұшак.	Қағаздың түрлерімен таныстыруды жалғастыру, ұқыпты жұмыс істеу дағдыларын қалыптастыру.	1
3	Кемпіркосак.	Сурет салуға қызығушылығын арттыру, қарындашты оң қолымен ұстауға үйрету, жаттықтыру.	1
4	Паравоз.	Мүсіндеу барысында шағын көлемді кесек есу әдіс – тәсілдерін түсіндіру.	1
5	Балык.	Балаларға түрлі - түсті қағаздарды таныстыра отырып, үлгілерін бастырып кию. Қағазбен жұмыс жасау іскерлік дағдыларын қалыптастыру.	1
6	Балык.	Қағазбен жұмыс жасау дағдыларын жетілдіру, дайын болған жұмыстарын әшекейлеуге үйрету.	1
7	Қайык.	Бүктеп жасай білуге үйрету. Қағазбен жұмыс жасау дағдыларын жетілдіру.	1
8	Қашқаргүл.	Мүсіндеу арқылы балалардың қол икемділіктерін арттыру.Ермексаздан гүл жасау.	1
9	Арыстан.	Түрлі қағаздардан арыстан бейнесін бастырып жапсыру.	1
10	Табиғат.	Өз қолымен бұйым жасауға қызығушылығын арттыру. Қиып алынған бөлшектерді әдемі орналастырып бекіту.	1
11	Үйрек.	Тұзды камырды ұқыпты пайдалана отырып, үйректің бейнесін жасау. Қол икемділіктерін арттыру.	1
12	Оригами. Бака	Бүктеу әдіс - тәсілдерді түсіндіру.	1
13	Бағдаршам.	Матаның сапасымен, тігіншілер еңбегімен таныстырып, еңбек туралы мақал - мәтелдер жаттату.	1
14	Ит.	Сурет салуға қызығушылықтарын арттыру, ұқыпты бояуға жетелеу.	1
15	Иттің ыдысы.	Мүсіндеу барысында шағын көлемді кесек есу әдіс - тәсілдерін көрсету.	1
16	Мысық	Қағазбен әртүрлі жұмыс дағдыларын жетілдіру.	1
17	Кірпінің отбасы.	Ермексазды алақан арасына және жазықтықта домалату арқылы кірпіні мүсіндеуге үйрету.	1
18	Кой.	Балаларға қой бейнесін көрнекілікке көрсету және әр-түрлі әдістерді қолдана отырып, қойдың дене мүшелерін дұрыс салуды үйрету.	1

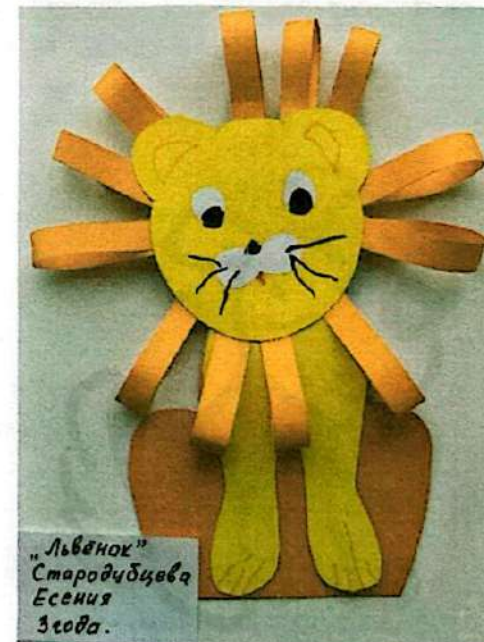
19	Қоян.	Түрлі бүктеу әдіс - тәсілдерін үйрету.	1
20	Түнгі аспан.	Балаларды түнгі аспан суретін ондағы жұлдыздарды салуды үйрету.	1
21	Арба.	Берілген пішіндерді қағаз бетіне дұрыс орналастырып, арбаның бейнесін дұрыс жапсыруға үйрету.	1
22	Әженің жіптері.	Балаларды ине - жіппен жұмыс жасауға жаттықтыру.	1
23	Торғай.	Балалардың ынта – ықыласын арттыру, көтеріңкі көңіл - күй туында ту. Торғайдың суретін салуға үйрету.	1
24	Пішіндер.	Саусақ икемділіктерін әрі қарай жаттықтыру. Түрлі пішіндерді мүсіндеу.	1
25	Әдемі гүл.	Түсті қағаздардан гүл құрастыру. Аналарына сыйлық дайындау.	1
26	Бұл не?	Балалардың бояумен сурет салуға қызығушылығын арттыру. Дөңгелек затты түрлі бағыттағы түзу сызықтармен үйлестіріп салу.	1
27	Машина.	Балаларды бояумен сурет салғызуға қызығушылығын арттыру. Дөңгелек затты түрлі бағыттағы түзу сызықтармен үйлестіріп салу.	1
28	Сырмақ оюлар.	Балаларға қағаз бетіне қазақ халқының ұлттық оюларын салуды үйрету. Ой-өрістерін дамыту.	1
29	Қайықша.	Қайықшаны түрлі қағазбен бүктеу тәсілдерін жасауға жаттықтыру.	1
30	Қонжық.	Әртүрлі материалдарды біріктіріп, аюлар бейнесін жасауға үйрету. Дене бөліктерін біріктіріп, желімдеу, балалардың ой-қиялын дамыту.	1
31	Көктем.	Көктем гүлдерін жинақтап, кептіріп жапсырмалау.	1
32	Құстар.	Құстарға деген қамқорлық көзқарас тарын тереңдете отырып, құстардың суретін салуға қызығушылықтарын арттыру.	1
33	Жаңбыр.	Жаңбырдың суретін саусақ арқылы салу.	1
34	Шөптер.	Шөпті ақ қағазға жұлмалау әдісі арқылы жапсыру.	1
35	Жайлау.	Балаларға жайлаудың бейнесін әртүрлі заттардан бейнелеп жасау.	1
36	Көрме.	Ата-аналармен көрме ұйымдастыру	1
Сағат саны			36

Күтілетін нәтиже:

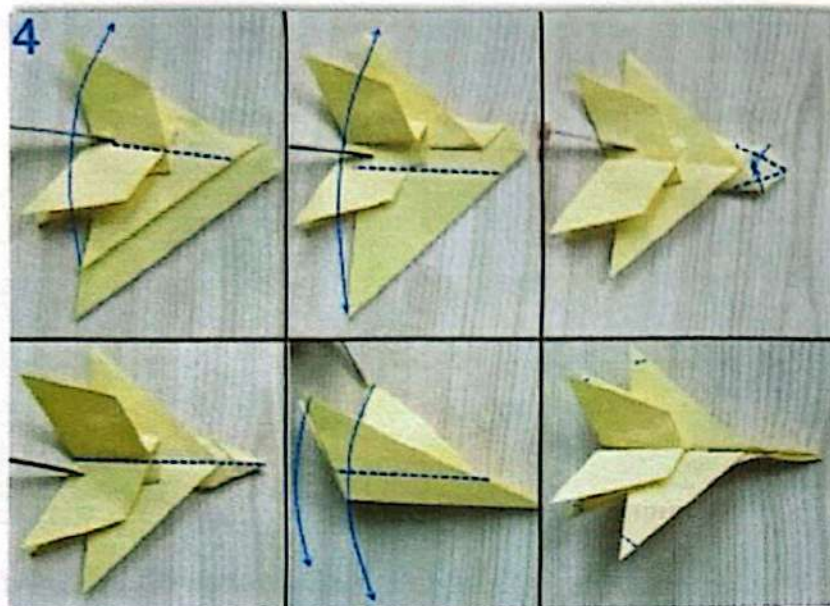
- Дәстүрден тыс әдіс арқылы бейнелеу техникасын меңгеріп, өз беттерінше жұмыс жасайды.
- Шығармашылық қабілеттері шындалады.
- Жасаған жұмысы туралы айтып бере алады.

«Кірпінің отбасы» ермексаз

«Арыстан» жапсыру

«Ұшак» оригами

«Күшік» сурет салу

Қолданылған әдебиеттер тізімі

1. Жалпы орта білім беретін мектепке дейінгі тәрбие мен оқыту стандартының негізі
2. Мектепке дейінгі тәрбиелесу мен оқытуды дамыту моделі.
3. Болатбаев Қ. Қ. Бейнелеу өнеріне арналған дәптер. - Алматы. Атамұра 2000 жыл.
4. Швайко Г. С. Балабақшадағы бейнелеу өнері сабақтары. - М.: Валдос. 2000
5. «Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оқу бағдарламасы» ҚР БҒМ 2016 жылғы 12 тамыздағы № 499 бұйрығы.
6. Мектепке дейінгі білім-тәрбие әдістемесі
7. Волошина Л. Р. Будущий воспитатель и культура здоровья \\\ Дошкольное воспитание -2006- № С.117-122
8. Ақтөбе қаласындағы мектеп балабақшасының тәрбиешісі Қ. Азатисваның «Сурет сабағында ТРИЗ-дік әдісті қолдану» бағдарламасы
9. «Отбасы және балабақша», Журнал, 2012 ж
10. Воспитание и обучение в средней группе детского сада. Программа и методические рекомендации /сост. М. Б. Зацпина-М.: Мозаика-Синтез, 2008-192с.